

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Благомир Кирилов Папазов

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор” по професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по..., докторска програма „Методика на обучението по изобразително изкуство“, с автор: **Ваня Милкова Годжелова**.

Тема: **„ПРЕСЪЗДАВАНЕ НА ЕМОЦИОНАЛНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ ПРИ РИСУВАНЕТО НА ПОРТРЕТ ОТ УЧЕНИЦИ В ХУДОЖЕСТВЕНИТЕ УЧИЛИЩА“**

Научен ръководител: проф. д-р Даниела Тодорова Маркова

1. Общо представяне на процедурата и получените за рецензиране материали

Ваня Годжелова е зачислена за редовен докторант, държавна поръчка към катедра „Изящни изкуства” със срок на обучение три години, считано от 20.12 2018 до 20. 12. 2021 г. (заповед РД 27-110 от 20.12 2018 г.). Със заповед РД-27-137 от 16. 12. 2022 г. е отчислена с право на защита. Ваня Годжелова е представила всички необходими документи за участие в конкурса, в съответствие с държавните нормативни изисквания, които обхващат научната, художествената и преподавателската дейност на кандидата. Полученият дисертационен труд е в общ обем 238 страници. Представени са автореферат, автобиография и три броя приложения: I – анкети, лекции и интервю с експерт, II – изобразителни резултати и III – количествен анализ на изобразителните резултати. Ваня Годжелова е изпълнила минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3 на ЗРАСРБ и съответно по чл.24, ал. 1 на Правилника за прилагане на ЗРАСРБ.

2. Кратки биографични данни на докторанта

Ваня Годжелова е завършила през 2011 г. НХГ “Цанко Лавренов”, гр. Пловдив, специалност живопис. През 2015 г. завършва специалност „ПОИИ” в АМТИИ „Проф.А. Диамандиев“, а през 2017 г. и магистърска програма „живопис”, в същото образователно направление. От 2016 г. работи като учител по Изобразително изкуство, а от м. октомври 2023 г. до момента е преподавател в АМТИИ. Участва в научни проекти и художествени изложби, между които пет са самостоятелни. По темата на дисертационния труд има три научни публикации.

3. Актуалност на тематиката

Дисертационният труд „Пресъздаване на емоционални характеристики при рисуването на портрет от ученици в художествените училища“ е насочен към изследване на актуален проблем за съвременното специализирано художествено обучение по изобразително изкуство. Художественото обучение по изящни изкуства в средното образование поставя акцент върху практическите уроци с етюдни задачи, в които участието на портретът заема приоритетно място. С избора на проблематиката и разработването на дисертационния труд докторантът постига задълбочено прецизиране на

специфични задачи и методи на обучение в художественото образование. Докторантът умело прилага експериментални изследвания, спомагащи учениците да достигнат до по-задълбочени и аналитични резултати в изобразяването на емоционалните характеристики при рисуването на портрет.

4. Целесъобразност на изследователските методи за постигане на поставените цели

Подборът на използваните изследователски методи в дисертационният труд е в съответствие с поставените цел, хипотеза и работни задачи. В хода на разработване на настоящият труд Ваня Годжелова е използвала удачно следните методи: дидактически експеримент (проведен в три етапа – констатиращ, формиращ, заключителен), анкета, интервю с експерт, дискусия, беседа, лекция, демонстрация и конферанс.

5. Оценка на дисертационния труд – познаване на проблема, съдържание и структура по утвърдените норми, достоверност на материала, аналитичен подход и изведени резултати.

Като дипломиран художник и практикуващ преподавател по Изобразително изкуство Ваня Годжелова показва необходимите познания относно избора на темата и проблематиката на изследването. Дисертационният труд е в обем от 167 страници, които съдържат увод, три глави, обобщения, изводи, приноси и заключение, което показва наличие на структуриране по утвърдените академични норми. Представени са и три броя приложения. Библиографията включва 125 заглавия, от които 91 на кирилица, 12 на латиница и 22 интернет източника. Първа глава от дисертационния труд („Теоретична постановка на проблема”) разглежда етимологията и дефинирането на понятието портрет и неговите класификации в изобразителното изкуство. Във Втора глава („Постановка на изследването”) Ваня Годжелова представя обект, предмет, цел, задачи и хипотеза на изследването. Представена е организация и методика на изследването. А положителен принос на авторката е поместената Експериментална учебна програма от задачи и лекции, свързани с темата на дисертационния труд. В Трета глава („Анализ на резултатите от експерименталната дейност”) се анализират получените резултати от констатиращият етап, от анкетите, извършен е качествен и количествен анализ на резултатите от практическата дейност на входящата и изходящата диагностика. В заключение се констатира, че изследването е проведено последователно и дидактически целенасочено, в съответствие с поставените цели и задачи. Представеният труд е оригинален и се отличава със своята цялостност и многоаспектност, отразена чрез съвременни теоретико-приложни методи, изследователска дейност, анализи и заключения.

6. Приноси и значимост на научната разработка и на публикациите по дисертационния труд

1. Разработен е авторски експериментален модел за обучение по учебния проблем портрет, като част от обучението по изобразително изкуство в художествените училища, насочен към изграждане на система от знания, умения и отношения у учениците. В резултат на проведеното експериментално изследване се представя Учебна

програма на тема „Портрет“ състояща се от деветдесет часа. Тя съдържа разнообразни по вид лекции и художествени задачи, обогатяващи знанията на учениците в различни дисциплини, които оказват трайно влияние върху изкуството на портрета.

2. Създадена е работеща система от критерии и показатели, която достоверно отчита резултатите на обучаваните.

3. Дисертационният труд съдържа обзор на развитието на портретната художествена традиция през различните исторически периоди, който проследява хронологически нейното развитие през вековете и влиянието, което оказва тя в съвременното изкуство.

4. Създадената Учебна програма може да бъде използвана в педагогическата дейност и като част от различни клубове по интереси за развиване на допълни знания и умения при учениците. Отделни задачи, лекции или методи от нея могат да бъдат прилагани и във задължителната подготовка в общообразователното училище.

7. Критични бележки и препоръки

Препоръчвам докторанта да преработи трудът под формата на методическо ръководство. По този начин идеите, целта и постигнатите резултати на дисертационният труд ще подпомогнат професионалното и творческо израстване на преподавателите в сферата на пластичните изкуства.

8. Автореферат

Представеният автореферат (44 стр.) коректно отразява структурата и съдържанието на дисертационният труд.

9. Заключение

След запознаване с представените в конкурса материали и извършеният от мен анализ на тяхната значимост и съдържащите се в тях научно-изследователски и художествено-теоретични приноси, намирам за основателно **да дам своята положителна оценка и да препоръчам** на Научното жури, да изготви Доклад–предложение до Факултетния съвет за **присъждане на образователна и научна степен „доктор” на Ваня Милкова Годжелова, кандидат в обявения конкурс по:** Научна област: 1. Педагогически науки, Професионално направление: 1.3. Педагогика на обучението по..., Научната специалност: 05.07.03. Методика на обучението по изобразително изкуство,

Рецензент:

проф. д-р Благомир Папазов

19. 02. 2024 г.

гр. Варна